

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro
2016 m. d.
įsakymu Nr. V-

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU
SKURDU“ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.4.2-ESFA-V-621 „PRIKLAUSOMYBĖS LIGŲ
PROFILAKTIKOS, DIAGNOSTIKOS IR GYDYMO PASLAUGŲ KOKYBĖS IR
PRIEINAMUMO GERINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-V-621 „Priklausomybės ligų profilaktikos, diagnostikos ir gydymo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-V-621 „Priklausomybės ligų profilaktikos, diagnostikos ir gydymo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais ir jų partneriais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ ir 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. V-783 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ ir 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir

prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.4. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos administravimo taisyklės);

2.5. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams);

2.6. Valstybės projektų planavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. V-761 „Dėl 2014–2020 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos valstybės projektų planavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Valstybės projektų planavimo tvarkos aprašas).

2.7. Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-815 „Dėl sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų planas) 2 priedą „Priklausomybės nuo alkoholio bei kitų psichoaktyviųjų medžiagų prevencijos, gydymo bei socialinės integracijos paslaugų prieinamumo didinimo krypties aprašas“;

2.8. Priklausomybės ligų gydymo ir reabilitacijos standartus, patvirtintus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. V-204 „Dėl priklausomybės ligų gydymo ir reabilitacijos standartų patvirtinimo“;

2.9. Žemo slenksčio paslaugų teikimo aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. rugpjūčio 23 d. įsakymu Nr. V-793 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-584 „Dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų žalos mažinimo programų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (<https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=TAR.340F5F0E82D0>).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“.

3.1. Inovacija – apskritai reiškia kompleksinį kūrimą, vystymą, visuotinį paplitimą ir efektyvų naujovių naudojimą įvairios veiklos srityse. Siūloma inovaciją vertinti dviem aspektais: kaip reiškinį ir kaip procesą. Pirmu atveju inovacija yra bet koks tikslinis pakeitimas, kuriuo siekiama pakeisti tiriamo objekto būklę jį tobulinant. Antru atveju inovacija – tai procesas, apimantis tyrimą, rengimą, valdymą ir stabilų funkcionavimą, siekiant gauti tam tikrą efektą. (Kulviecas, 1991);

3.2. Teikiamos šios mobilios ir (ar) stacionarios žemo slenksčio paslaugos: adatų ir švirksčių keitimas; dezinfekcijos priemonių dalijimas; prezervatyvų dalijimas; konsultavimas ir informavimas; tarpininkavimas; asmens higienos paslaugos; tvarsliaivos dalijimas; žaizdų perrišimas; atrankinių greituju ŽIV tyrimų atlikimas ir kitos paslaugos.

4. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) ir Europos socialinio fondo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).
5. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.
6. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.
7. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti:

Iš viso:	Iš viso lėšų iki:		
	ES struktūrinių fondų Europos socialinio fondo lėšų, Eur	Valstybės biudžeto lėšų, Eur	Projektų vykdytojų lėšos, Eur
iki 2 028 948, 00 dvejų milijonų dvidešimt aštuonių tūkstančių devynių šimtų keturiasdešimt aštuonių eurų 00 ct)	iki 1 724 606,00 (vieno milijono septynių šimtų dvidešimt keturių tūkstančių šešių šimtų šešių eurų 00 ct)	iki 304 342,00 (trijų šimtų keturių tūkstančių trijų šimtų keturiasdešimt dviejų eurų 00 ct)	-

8. Priemonės tikslas – pagerinti priklausomybės nuo alkoholio bei kitų psichoaktyvių medžiagų prevencijos, gydymo bei socialinės integracijos paslaugų teikimą, kuris padidintų asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros bei socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę asmenims, piktnaudžiaujantiems alkoholiu ir kitomis psichoaktyviosiomis medžiagomis ir priklausomiems nuo jų, socialinės rizikos šeimoms bei jose gyvenantiems vaikams mažinant jų socialinę atskirtį.

9. Pagal Aprašą remiamos veiklos:

9.1. ankstyvos intervencijos, priklausomybių gydymo, socialinės integracijos ir žemo slenksčio paslaugų teikimo Lietuvoje modelio sukūrimas, išbandymas ir įdiegimas į praktiką (metodikų ir pan. dokumentų, skirtų modeliui įgyvendinti, parengimas, kokybinio kompleksinio tyrimo atlikimas, modelio išbandymas, sveikatos priežiūros ir kitų įstaigų, kurias apims modelis, specialistų mokymai dėl modelio praktinio taikymo, visuomenės informavimo veiksmai apie kuriamą ir taikomą paslaugų teikimo modelį);

9.2. mokymo programų, skirtų psichikos sveikatos centrų specialistų kvalifikacijai tobulinti, parengimas, psichikos sveikatos centrų specialistų kvalifikacijos tobulinimas, priklausomybės ligų ankstyvos diagnostikos ir ambulatorinio gydymo psichikos sveikatos centruose metodikų parengimas ir įgyvendinimas.

10. Projekto veiklų išlaidos gali būti finansuojamos, jei jos nėra pakartotinai finansuojamos / numatomos finansuoti iš Valstybės investicijų programos lėšų ir (ar) iš kitos finansinės paramos priemonių.

11. Pagal Aprašą remiamų veiklų valstybės projektų sąrašą numatoma sudaryti iki 2017 m. II ketvirčio pabaigos.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

12. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai ir partneriai yra:

Veiklos Nr. (Aprašo punktas)	Veikla	Galimi pareiškėjai	Galimi partneriai
9.1.	ankstyvos intervencijos, priklausomybių gydymo, socialinės integracijos ir žemo slenksčio paslaugų teikimo Lietuvoje modelio sukūrimas,	BĮ Vilniaus priklausomybės ligų centras	BĮ Valstybinis psichikos sveikatos centras, BĮ Kauno apskrities priklausomybės ligų

	išbandymas ir įdiegimas į praktiką (metodikų ir pan. dokumentų, skirtų modeliui įgyvendinti, parengimas, kokybinio kompleksinio tyrimo atlikimas, modelio išbandymas, sveikatos priežiūros ir kitų įstaigų, kurias apims modelis, specialistų mokymai dėl modelio praktinio taikymo, visuomenės informavimo veiksmai apie kuriamą ir taikomą paslaugų teikimo modelį)		centras, BĮ Klaipėdos priklausomybės ligų centras, BĮ Šiaulių priklausomybės ligų centras ir BĮ Panevėžio priklausomybės ligų centras
9.2.	mokymo programų, skirtų psichikos sveikatos centrų specialistų kvalifikacijai tobulinti, parengimas, psichikos sveikatos centrų specialistų kvalifikacijos tobulinimas, priklausomybės ligų ankstyvos diagnostikos ir ambulatorinio gydymo psichikos sveikatos centruose metodikų parengimas ir įgyvendinimas	BĮ Vilniaus priklausomybės ligų centras	BĮ Valstybinis psichikos sveikatos centras, BĮ Kauno apskrities priklausomybės ligų centras, BĮ Klaipėdos priklausomybės ligų centras, BĮ Šiaulių priklausomybės ligų centras ir BĮ Panevėžio priklausomybės ligų centras

13. Pareiškėjas yra tiesiogiai atsakingas už projekto parengimą, įgyvendinimą ir rezultatus nepriklausomai nuo to, ar pareiškėjas projektą įgyvendina vienas, ar kartu su partneriais. Tuo atveju, jeigu projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais), projekto vykdytojas atstovauja visiems partneriams projekto sutarties vykdymo ir projekto įgyvendinimo klausimais ir privalo užtikrinti, kad partneris (-iai) būtų tinkamai informuotas (-i) apie jo (jų) pareigas, susijusias su projekto sutarties vykdymu ir projekto įgyvendinimu, taip pat laikytusi visų su projekto įgyvendinimu susijusių įsipareigojimų, nustatytų projekto sutartyje ir Projektų taisyklėse. Iki projekto sutarties pasirašymo projekto vykdytojas su partneriu (-iais) sudaro sutartį, kurioje nustato tarpusavio teises ir pareigas įgyvendinant projektą.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

14. Projekto veiklos (tarp jų ir viešieji pirkimai) gali būti pradėtos vykdyti prieš projektų sutarčių pasirašymą, pareiškėjui prisiėmus visišką atsakomybę už veiklą ir jų įgyvendinimui skirtų išlaidų tinkamumą. Paraiškos dėl projekto finansavimo vertinimo metu nustačius, kad veikla ir (ar) jai įgyvendinti skirtos visos ir (ar) dalis išlaidų yra netinkamos finansuoti, patirtas išlaidas pareiškėjas apmoka iš savo lėšų.

15. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

16. Projektas turi atitikti specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2016 m. birželio 16 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-16.1(8):

16.1. Siekti Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje veiksmų plano 2 priedo (Priklausomybės nuo alkoholio bei kitų psichoaktyviųjų medžiagų prevencijos, gydymo bei socialinės integracijos paslaugų prieinamumo didinimo krypties aprašas) 7 punkte iškelto tikslo, 8.1, 8.2 papunkčiuose iškeltų uždavinių ir įgyvendinti 9.1, 9.4, 9.5.1, 9.5.2, 9.5.3, 9.5.7, 9.5.9, 9.6, 12.1, 12.2 papunkčiuose numatytas priemonės.

17. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 48 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

18. Tam tikrais atvejais, dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas, nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

19. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje arba ne Lietuvos Respublikoje, jei jas vykdant sukurti produktai, rezultatai ir nauda (ar jų dalis, proporcinga Lietuvos Respublikos finansiniam įnašui) atitenka Lietuvos Respublikai.

20. Tinkama projekto tikslinė grupė – savivaldybių įstaigų ir sveikatos priežiūros įstaigų specialistai.

21. Projektu turi būti siekiama žemiau išvardytų stebėsenos rodiklių:

Eil. Nr.	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas	Siektina reikšmė 2023 m.	Pasirenkamas vykdamas veiklą (-as) Nr. (nurodomi atitinkami šio Aprašo punktai)
2.	P.S.371	„Savivaldybės, kuriose įdiegti inovatyvūs viešųjų asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modeliai, pagerinantys sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms“	16	9.1.
3.	P.N.602	„Mokymuose dalyvavę sveikatos priežiūros ir kiti specialistai“	170	9.2.

22. Aprašo 21 punkte nurodytų priemonės įgyvendinimo nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai nustatyti Priemonių įgyvendinimo plane ir skelbiami kartu su patvirtintu Priemonių įgyvendinimo planu ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

23. Projekto parengtumui reikalavimai netaikomi.

24. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principams įgyvendinti. Pagal Aprašo 9.1 ir 9.2 punktuose nustatytas veiklas įgyvendinami projektai turi aktyviai prisidėti prie horizontaliųjų principų įgyvendinimo: rengiant mokymo programas, metodikas ir kitus dokumentus, taip pat organizuojant specialistų kvalifikacijos tobulinimą, atsižvelgti ir skatinti nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimą.

24.1.Pareiškėjas privalo į 9.2 veikloje planuojamas rengti mokymo programas, skirtas psichikos sveikatos centrų specialistų kvalifikacijai tobulinti, įtraukti mokymų temas, susijusias su lyčių lygybe ir nediskriminavimu.

25. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

26. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos

reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

27. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams, kurios paskelbtos svetainėje www.esinvesticijos.lt, išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

28. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

29. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

30. Savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis prisidedamas prie projekto įgyvendinimo projekto vykdytojas ir (arba) pareiškėjas turi deklaruoti projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidas tik kaip nuosavą įnašą.

31. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

32. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamas turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Netinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	Tinkamos finansuoti išlaidos. Projektinio pasiūlymo ir paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti.
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamomis finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 37 skirsnio 450.1, 450.2, 450.6 punktus.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą:	Projektui taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma netiesioginėms išlaidoms skaičiuojama vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedu.

33. Veiklos gali būti pradėtos įgyvendinti ir išlaidos gali būti patirtos ir apmokėtos iki sutarties pasirašymo, bet ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d., su sąlyga, kad visos projekto veiklos nėra baigtos pareiškėjui pateikiant paraišką.

34. Įgyvendinant projekto veiklas, toliau nurodytoms išlaidoms taikomi šie fiksuotieji įkainiai ir fiksuotos normos:

34.1. projekto veikloms vykdyti (vykdančiojo personalo komandiruočių, dalyvių kelionės ir komandiruočių) reikalingos transporto Lietuvoje (toliau – transporto) išlaidos apmokamos taikant Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotuosius įkainius. Įkainiai nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos

finansų ministerijos 2015 m. balandžio 24 d. Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita;

34.2. projekto veikloms vykdyti reikalingos užsienio komandiruočių išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius. Įkainiai nustatomi vadovaujantis Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaita, patvirtinta Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. V-191 „Dėl Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaitos patvirtinimo“;

34.3. projekto veikloms vykdyti reikalingos projektą vykdančiojo personalo ir (ar) projekto dalyvių apgyvendinimo Lietuvoje išlaidos apmokamos taikant apgyvendinimo Lietuvoje išlaidų fiksuotuosius įkainius. Įkainiai nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. liepos 22 d. Apgyvendinimo Lietuvoje išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita;

34.4. patirtos vykdančiojo personalo darbo užmokesčio už kasmetines atostogas ir (ar) kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas išmokos bei papildomų poilsio dienų išmokos apmokamos taikant kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotąsias normas, kurios nustatomos atsižvelgiant į konkrečiam darbuotojui priklausantį kasmetinių atostogų dienų skaičių, jam nustatytos darbo savaitės trukmę bei jam suteiktų papildomų poilsio dienų trukmę. Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotosios normos apskaičiuojamos remiantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. liepos 20 d. patikslinta Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimo ataskaita;

34.5. projekto veiklose dalyvaujančių viešojo valdymo institucijų darbuotojų darbo užmokesčio ir su juo susijusių darbdavio išpareigojimų išlaidos apskaičiuojamos taikant fiksuotuosius įkainius, kurių dydžiai nustatyti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2015 m. gruodžio 1 d. Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje;

34.6. projekto veikloms vykdyti reikalingos renginio organizavimo išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, kurių dydžiai nustatyti Europos socialinio fondo agentūros 2016 m. liepos 13 d. Renginio organizavimo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje;

35. nurodytos ataskaitos skelbiamos tinklapyje www.esinvesticijos.lt (nuoroda <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai>).

36. Išlaidos, apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, turi atitikti šias nuostatas:

36.1. pagal fiksuotuosius įkainius / fiksuotąją normą apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių 35 skirsnį;

36.2. pareiškėjas turi teisę paraiškoje numatyti mažesnius fiksuotųjų įkainių dydžius, nei jam taikomi Apraše nustatyti dydžiai;

36.3. projektų išlaidos, kurias numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas rezultatas. Dokumentai, kuriuos reikia pateikti įrodant pagal fiksuotuosius įkainius apmokamų rezultatų pasiekimą, bus nurodyti projekto sutartyje.

37. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir projekto tęstinumo laikotarpiu, yra taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

V SKYRIUS PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

38. Galimi pareiškėjai iki Ministerijos kvietime teikti projektinį pasiūlymą dėl valstybės projekto įgyvendinimo nurodytos datos turi Ministerijai raštu pateikti projektinį pasiūlymą pagal formą, nustatytą Valstybės projektų planavimo tvarkos apraše, patvirtintame Sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. V-761 „Dėl 2014–2020 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos valstybės

projektų planavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 5 priede, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Kartu su projektiniu pasiūlymu galimi pareiškėjai turi pateikti: deklaraciją (Aprašo 2 priedas), patvirtinančią, jog nurodytos preliminarios projekto išlaidos nėra pakartotinai finansuojamos / numatomos finansuoti iš Valstybės investicijų programos lėšų ir (ar) pagal 2007–2013 metų Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 2 prioriteto „Viešųjų paslaugų kokybė ir prieinamumas: sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra“ priemonės ir (ar) iš kitos finansinės paramos priemonių.

39. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priima sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

40. Siekdamas gauti finansavimą, pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas/Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto „Susijusių dokumentų“ bei Įgyvendinančiosios institucijos puslapyje www.esfa.lt.

41. Pareiškėjas pildo paraiškos formą ir iki kvietimo teikti paraiškas skelbime nustatyto termino paskutinės dienos teikia ją Įgyvendinančiajai institucijai per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų bendrai finansuojamų projektų Duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – Įgyvendinančiajai institucijai raštu Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

42. Jeigu vadovaujantis Aprašo 41 punktu paraiška teikiama raštu, ji gali būti teikiama vienu iš šių būdų:

42.1. Įgyvendinančiajai institucijai teikiamas pasirašytas popierinis paraiškos ir jos priedų dokumentas (kartu pateikiant į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus). Paraiškos originalo ir elektroninės versijos turinys turi būti identiškas. Nustačius, kad paraiškos elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujamosi paraiškos originale nurodyta informacija. Paraiška gali būti pateikta registruotu laišku, per pašto kurjerį arba įteikta asmeniškai kvietime nurodytu adresu;

42.2. Įgyvendinančiajai institucijai kvietime nurodytu elektroninio pašto adresu siunčiamas elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu. Kai paraiška teikiama pastaruoju būdu, kartu teikiami dokumentai ir (ar) skaitmeninės dokumentų kopijos elektroniniu parašu gali būti netvirtinami.

43. Jei paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

44. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, Įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai informuoja pareiškėjus raštu / per DMS.

45. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 45.2-45.4 papunkčiuose nurodytų paraiškos priedų formos skelbiamos www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“:

45.1. įgaliojimą pasirašyti paraišką, jei paraišką pasirašo ne pareiškėjo organizacijos vadovas;

45.2. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

45.3. Klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumo finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą. Jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais, klausimyną turi pateikti ir kiekvienas partneris;

45.4. paraiškoje numatytas išlaidas pagrindžiančius dokumentus (komercinius pasiūlymus, sutartis ir kt.).

46. Visi Aprašo 45 punkte nurodyti priedai turi būti teikiami per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos). Jei priedai teikiami ne kartu su Paraiška, jie turi būti pateikti iki Paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos.

47. Jei nėra galimybės Aprašo 45 punkte nurodytų priedų pateikti per DMS, jie įgyvendinančiajai institucijai gali būti pateikti elektroninėje laikmenoje (PDF formatu) su lydraščiu, kuriame nurodoma valstybės planuojamų projektų sąrašo numeris, projekto pavadinimas, teikiamo dokumento pavadinimas. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos.

48. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė. Pareiškėjui praleidus valstybės projektų sąrašė nustatytą paraiškos pateikimo terminą, sprendimą dėl paraiškos priėmimo, atsižvelgdama į termino praleidimo priežastis, priima įgyvendinančioji institucija.

49. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašė.

50. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

51. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą, vadovaujantis Projektu taisyklių 14 skirsnio nuostatomis.

52. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo valstybės projekto paraiškos gavimo dienos.

53. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos).

54. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir (arba) Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose, nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos) per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

55. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskūsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

56. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

57. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, Įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos) pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

58. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

59. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti sutarties pasirašymo terminą.

60. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

60.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

60.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumentų formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

61. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus. Projektui taip pat taikomi reikalavimai, nustatyti šiame Apraše:

61.1. projekto įgyvendinimo eigoje sukurtas modelis, prieš pristatant jį savivaldybėms, turi būti suderintas su atsakingu Sveikatos apsaugos ministerijos turininiu departamentu ir projekto įgyvendinimo pabaigoje, patvirtintas Sveikatos apsaugos ministerijos;

61.2. savivaldybei patvirtintus reglamentą pagal kurį bendradarbiaus ne mažiau nei 3 įstaigos, bus skaitoma, kad ankstyvosios intervencijos, priklausomybių gydymo, socialinės integracijos ir žemo slenksčio paslaugų modelis įdiegtas;

61.3. mokymo programos, skirtos psichikos sveikatos centrų specialistų kvalifikacijai tobulinti turi būti patvirtintos Sveikatos apsaugos ministerijos arba Lietuvos sveikatos mokslų universiteto arba Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto.

62. Projekto įgyvendinimo metu projekto vykdytojas privalo įgyvendinti informavimo apie projektą priemones:

62.1. interneto svetainėje (jei projekto vykdytojas tokią turi) paskelbti informaciją apie įgyvendinamą projektą, apibūdinti jo tikslus, rezultatus ir informuoti apie finansavimą iš Europos socialinio fondo lėšų;

62.2. projekto įgyvendinimo pradžioje pakabinti bent vieną plakatą (ne mažesnę kaip A3 formato), kuriame turi būti pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš Europos socialinio fondo lėšų. Plakatas turi būti pakabintas visuomenei gerai matomoje vietoje (pavyzdžiui, prie įėjimo į pastatą)

62.3. užtikrinti, kad projektą įgyvendinantiems asmenims, projekto tikslinėms grupėms, projekto rezultatais besinaudojantiems asmenims būtų pranešta apie projekto finansavimą iš tam tikro (-ų) ES struktūrinio (-ių) fondo (-ų) ir (ar) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Dokumentuose, skirtuose visuomenei ar projekto dalyviams informuoti, įskaitant dalyvavimo renginiuose patvirtinimo dokumentus ar kitus pažymėjimus, turi būti naudojamas ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklas ir informuojama apie finansavimą iš tam tikro (-ų) ES struktūrinio (-ių) fondo (-ų) lėšų;

63. Pagal Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“ nuostatas projektų priežiūrą, kontrolę ir ES lėšų administravimą vykdys įgyvendinančioji institucija.

64. Pareiškėjai ir projektų vykdytojai įgyvendinančiųjų institucijų ir ministerijų sprendimus ar veiksmus (neveikimą), turi teisę apskusti Projekto taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka. 65. Projekto sutartyje nustatomas privalomas finansinis projekto lėšų įsisavinimo spartos rodiklis t.y. nurodoma privaloma įsisavinti procentinė lėšų dalis nuo visų projektui įgyvendinti skirtų projekto finansavimo lėšų per 12 ir 24 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

66. Projektui gali būti skiriamas papildomas finansavimas ir (arba) leidžiama panaudoti sutaupytas lėšas Projektų taisyklių 20 skirsnyje nustatyta tvarka. Taip pat svarstant galimybę skirti projektui papildomą finansavimą ir (arba) leisti panaudoti sutaupytas lėšas įvertinama, kaip projekto vykdytojas vykdo projekto sutartyje nustatytus įsipareigojimus:

66.1. ar projekto įgyvendinimas vykdomas pagal projekto sutartyje nustatytą projekto veiklų įgyvendinimo grafiką;

66.2. ar pasiektas projekto sutartyje nustatytas finansinis projekto lėšų įsisavinimo spartos rodiklis;

66.3. ar pasiekti tarpiniai ir galutiniai stebėsenos rodikliai projekto sutartyje nustatytais terminais.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

67. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

68. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.